

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามกฎหมาย การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา เป็นกลไกหนึ่งที่จะพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 9) กล่าวถึงมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพพึงประสงค์ ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสนองได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ

พระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 7 กำหนดให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกว่า “คุรุสภา” มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ มีฐานะเป็นนิติบุคคลในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2552 : 3) ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2552 : 72)

มาตรฐานการปฏิบัติงานมีความสำคัญต่อผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานและพัฒนางานให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2

และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทางคุรุสภากำหนดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับพัฒนาวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ 4) พัฒนาแผนงานขององค์กร ให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร จนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นไปลำดับ 6) ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 9) ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ 10) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 11) เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ และ 12) สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2552 : 75)

จากกรณีที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว มีผลงานวิจัยที่ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาของอักษร สมภักดี (2549 : 147) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษาและครูผู้สอนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติงานจากสูงไปหาต่ำดังนี้ คือ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการตัดสินใจ ด้านการสร้างโอกาสการพัฒนา ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ด้านการรายงานผลการพัฒนาและด้านการพัฒนา และใช้นวัตกรรมการบริหารตามลำดับ และหากพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน การศึกษาครั้งนี้พบว่ามาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด สอดรับกับ อร่าม กล้าวิจารณ์ (2550 : 127) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ และด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา³

นอกจากการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวที่ผ่านมา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ดังงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 58) ได้สรุปรายงานการสังเคราะห์สภาวะการณ์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย ด้านคน ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นตัวจักรสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศและสภาพที่เอื้อต่อการพัฒนา ต่อการสร้างสรรค์คุณภาพการเรียนการสอน โรงเรียนที่มีครูดีมีความรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะทำเพื่อผู้เรียน แต่เมื่อเปลี่ยนผู้บริหารคนใหม่เข้ามาทำงาน ครูรู้สึกอึดอัด ไม่ส่งเสริม ไม่โปร่งใส โรงเรียนจำนวนไม่น้อยอยู่ในสภาพ ขาดการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกจากผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนหนึ่งไม่ใส่ใจงานด้านวิชาการ ขาดความรู้ความเข้าใจทั้งเรื่องหลักสูตรและการปฏิรูปการศึกษา ใช้เวลาอยู่ในสถานศึกษาน้อย และไม่มีเวลาในการรับฟังครู ทำให้ครูที่มีความตั้งใจขาดขวัญและกำลังใจเพราะไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถกระตุ้นและส่งเสริมทั้งด้านวิชาการ ขวัญกำลังใจ ผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีแนวโน้มว่าจะวางเฉยในระบบกลับมาก่อกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างระบบการบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 53 โดยเคร่งครัด พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2545 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2545 : 1) บัญญัติให้กระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่รับผิดชอบ การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน ในขณะที่การจัดการศึกษาเป็นบริการสาธารณะ ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน และรับผิดชอบการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจังหวัดทำหน้าที่ กำกับ ดูแล ประสานและแก้ไขปัญหาให้การบริหารการจัดการศึกษาสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบจะยึดหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแม่บทและพัฒนาสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ นโยบาย การจัดการศึกษาท้องถิ่น จึงมุ่งเสริมสร้างการพัฒนาความหลากหลายทั้งในรูปแบบ และแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ และสอดคล้องกับความจำเป็นของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายในด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการปฏิบัติงานตามที่ครูสภากำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁴

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง มีโรงเรียนในสังกัด 9 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 16 คน ครูจำนวน 190 คน ในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ได้ยึดหลักการปฏิบัติงานของคุรุสภามาดำเนินการ แต่มีหนังสือร้องเรียนถึงนายกเทศมนตรีตำบลป่าโมก และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ว่าผู้บริหารสถานศึกษา บางท่านไม่ปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คุรุสากำหนดในด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงอยู่ในระดับน้อยมากในด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ อยู่ในระดับน้อย ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับอยู่ในระดับน้อย ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร โดยเน้นผลถาวร อยู่ในระดับน้อย และด้านร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย (บันทึกการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา, เทศบาลตำบลป่าโมก, พ.ย. 2552) ดังนั้น การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการประเมินตนเองโดยให้ตอบแบบสอบถามอาจได้ข้อมูลไม่ตรงตามความเป็นจริง ครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุดที่จะให้คำตอบได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานตามคุรุสากำหนดที่ระดับใด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นและความคาดหวังของครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง จะได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นและความคาดหวังของครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง และเป็นแนวทางแก่คุรุสภา รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา การเสนอแนะ สนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง ให้ปฏิบัติงานตามที่คุรุสากำหนดทั้ง 12 มาตรฐาน และพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของตนเองให้บริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

5

2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นกับความคาดหวังของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 190 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง 9 โรงเรียน จำนวน 190 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง 9 โรงเรียน จำนวน 127 คน โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู

3.2 ความคาดหวังของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นและความคาดหวังของครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามที่คุรุสภากำหนดทั้ง 12 มาตรฐาน จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น นำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นภาพประกอบแสดงตัวแปรที่ศึกษาวิจัย ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁶

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น และความคาดหวังของครูทั้ง 12 มาตรฐาน

- มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับพัฒนาวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา
- มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน
- มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
- มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กร ให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
- มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร จนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ
- มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร
- มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ
- มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา พ.ศ. 2548 ซึ่งกำหนดไว้ 12 มาตรฐาน โดยวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวัดได้จากแบบสอบถาม แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ

ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา หมายถึง ระดับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมจัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงาน และเผยแพร่ผลงานขององค์กร เพื่อให้สมาชิกยอมรับและเห็นคุณค่าประโยชน์ของผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนการนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยส่วนรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโดยแสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อองค์กร ผู้ร่วมงาน ผู้เรียน และชุมชน ด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย การตัดสินใจของผู้บริหาร ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลของการกระทำ เนื่องจากการตัดสินใจของผู้บริหารมีผลต่อองค์กร โดยส่วนรวมผู้บริหารจึงต้องเลือกแต่กิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลดี ผลทางบวก ผลต่อการพัฒนาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และระมัดระวังไม่ให้เกิดผลทางลบโดยมิได้ตั้งใจ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจความศรัทธา และความรู้สึกเป็นที่พึงได้ของบุคคลทั้งปวง

มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ หมายถึง ระดับ การปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยการดำเนินการเพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือผู้ร่วมงานได้มีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ต้องหาวิธีพัฒนาผู้ร่วมงานโดยการศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของผู้ร่วมงาน กำหนดจุดพัฒนาของแต่ละคน และเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้นๆ แล้วใช้เทคนิคการบริหารและการนิเทศภายในให้ผู้ร่วมงานได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมิน ปรับปรุงให้ผู้ร่วมงานรู้ศักยภาพเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับตนและลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้ร่วมงานเพิ่มพูนพัฒนาก้าวหน้าไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโดยวางแผนงานขององค์กรได้อย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับเงื่อนไข ข้อจำกัดของผู้เรียน ครู ผู้ร่วมงาน ชุมชน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง เป้าหมายของการพัฒนา เพื่อนำไปปฏิบัติงานเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนงานต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการพัฒนา ความสอดคล้องของเป้าหมาย กิจกรรม และผลงานถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่าและเกิดผลอย่างแท้จริง

พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโดยใช้นวัตกรรมการบริหารเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ต้องมีความรู้ในการบริหารแนวใหม่ๆ เลือกและปรับปรุง ใช้นวัตกรรมได้หลากหลายตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและองค์กร จนนำไปสู่ผลได้จริงเพื่อให้องค์กรก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ทุกคนได้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน

ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร หมายถึงระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโดยเลือกใช้กิจกรรมการบริหารที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของบุคลากรและองค์กรจนบุคลากรมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผู้บริหารต้องมีความเพียรพยายาม กระตุน ยั่วยุ ทำทนาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ให้บุคลากรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และชื่นชมผลสำเร็จเป็นระยะๆ จึงควรเริ่มจากการริเริ่มการร่วมพัฒนา การสนับสนุนข้อมูล และให้กำลังใจให้บุคลากรศึกษา ค้นคว้า ปฏิบัติ และปรับปรุงงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นค่านิยมในการพัฒนางานตามภาวะปกติ อันเป็นบุคลิกภาพที่พึงปรารถนาของบุคลากรและองค์กร รวมทั้งบุคลากรทุกคนชื่นชมและศรัทธา ในความสามารถของตน

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ซึ่งสามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้วด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์งานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมการกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนา การลงมือปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจนการนำเสนอรายงานเป็น โอกาสที่ผู้บริหารจะได้คิดทบทวนถึงงานที่ได้ทำไปแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่นำผลการประเมินไปใช้ในการประเมินตนเอง รวมทั้งการทำให้เกิดความรู้สึกชื่นชมของผู้ร่วมปฏิบัติงานทุกคน

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยแนะนำ ตักเตือน ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในองค์กร การที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้ได้ผลดี ผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี

ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยหน่วยงานการศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่อยู่ในชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ซึ่งมีองค์กรอื่นๆ เป็นองค์ประกอบทุกหน่วยงานมีหน้าที่ร่วมมือกันพัฒนาสังคม ตามบทบาทหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา/ผู้บริหารการศึกษาเป็นบุคลากรสำคัญของสังคมหรือชุมชนที่จะชี้นำแนวทางการพัฒนาสังคม ให้เจริญก้าวหน้าตามทิศทางที่ต้องการ ในลักษณะร่วมคิด ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ พร้อมทั้งยอมรับความสามารถ รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ

แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ความเป็นผู้รอบรู้ทันสมัย ทันโลกรู้อย่างกว้างขวางและมองไกล ต้องติดตาม การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุกๆ ด้านจนสามารถสนทนากับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนางานและผู้ร่วมงาน

เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมขององค์กรด้วยการพูดนำ ปฏิบัตินำ และจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมโดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานได้สำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนาได้เองของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้บริหารมีอาชีพจึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความมั่นใจในการปฏิบัติ จนสามารถเลือก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁹

การกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม แสดงออก และชื่นชมได้ด้วยตนเอง จนเกิดภาพความเป็นผู้นำ
ในทุกระดับ นำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
โดยการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป
อย่างไม่หยุดยั้ง ผู้บริหารจำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับงานให้ทันต่อการ
เปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้สอดคล้องสมดุลและเสริมสร้างซึ่งกัน
และ กล้าที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อผลในอนาคต

ความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง ความรู้สึกของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
ได้ปฏิบัติงานตามที่คุรุสภากำหนดไว้ ทั้ง 12 มาตรฐาน โดยวัดได้จากแบบสอบถามแบบมาตร
ประมาณค่า 5 ระดับ

ความคาดหวังของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง การคาดคะเนล่วงหน้าของครูที่ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษา ได้ปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาดังคุรุสภากำหนด ทั้ง 12 มาตรฐาน โดยวัดได้จากแบบสอบถาม
แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาชั้นปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และ
มัธยมศึกษา(ในกรณีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน)ของโรงเรียนในสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง จำนวน 9 โรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน
ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง 9 โรงเรียน จำนวน 16 คน

ครู หมายถึง พนักงานครูประจำการที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง 9 โรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 127 คน

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง กับความคาดหวังของครูต่อการปฏิบัติงาน
ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง
มีความแตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

10

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานด้านระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู และความคาดหวังของครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทองได้พัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คุรุสภากำหนดทั้ง 12 มาตรฐาน
3. คุรุสภาได้แนวคิดที่ควรปรับปรุงและพัฒนาการประเมินการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการปฏิบัติงานแบบเชิงประจักษ์